

فهرست مطالب

مقدمه	۱۱
فصل اول: کلیات، نقش نهاد دین و نهاد امر به معروف و نهی از منکر در	
پیشگیری از جرم	۱۵
مبحث اول: کلیات	۱۵
گفتار اول: تعریف، ویژگی‌ها و کارکردهای نهادهای اجتماعی	۱۵
الف - تعریف نهادهای اجتماعی	۱۵
ب - ویژگی‌های نهادهای اجتماعی	۱۹
ج - کارکردهای نهادهای اجتماعی	۲۱
۱- کارکردهای عمومی و مثبت نهادهای اجتماعی	۲۲
۲- کارکردهای منفی نهادهای اجتماعی	۲۳
گفتار دوم: انواع نهادهای اجتماعی و روابط آنها	۲۴
الف - انواع نهادهای اجتماعی	۲۴
۱- نهادهای اصلی یا نخستین	۲۵
۱-۱- نهاد خانواده	۲۶
۱-۲- نهاد آموزشی - پرورشی	۲۶
۱-۳- نهاد اقتصادی	۲۷
۱-۴- نهاد سیاسی	۲۷
۱-۵- نهاد دینی	۲۷
۱-۶- نهاد تفریحی	۲۸
۲- نهادهای فرعی یا دومین	۲۸
ب - وابستگی متقابل نهادهای اجتماعی	۲۹
ج - رقابت و همکاری میان نهادهای مختلف	۳۱
د - خصوصیات مشترک نهادها	۳۲
گفتار سوم: مفهوم سیاست جنایی، پیشگیری و انواع آن و بررسی مفهوم جرم	۳۴
الف - سیاست جنایی	۳۴
ب - پیشگیری و انواع پیشگیری	۳۶
۱- پیشگیری	۳۶
۲- مفهوم پیشگیری	۳۷
۳- انواع پیشگیری	۳۸

۶ نقش نهادهای اجتماعی در پیشگیری از جرم

- ۳۹ ..... ۳-۱- پیشگیری اجتماعی
- ۴۰ ..... ۳-۲- پیشگیری وضعی
- ۴۲ ..... ۳-۳- پیشگیری کیفری
- ۴۳ ..... ج - مفهوم جرم
- ۴۶ ..... مبحث دوم: نقش نهاد دین در پیشگیری از جرم
- ۴۶ ..... گفتار اول: مفهوم لغوی و اصطلاحی دین
- ۵۰ ..... گفتار دوم: نقش پیشگیری مذهب - بحث تطبیقی
- ۵۰ ..... الف- مقایسه مستقیم نرخها
- ۵۵ ..... ب- روشهای غیر مستقیم
- ۵۶ ..... ج- توسل به گروههای کنترل
- ..... گفتار سوم: نقش قرآن کریم در نهاد دین بعنوان راهنمای عمل برای جامعه بشری
- ۶۰ ..... جهت پیشگیری از جرم
- ۶۱ ..... الف- نقش پیشگیرانهی قرآن کریم در نداشتن برنامهی عمل
- ۶۱ ..... ب- دین، راهنمای عمل برای جامعه بشری
- ۶۶ ..... مبحث سوم: نقش نهاد امر به معروف و نهی از منکر در پیشگیری از جرم
- ۶۶ ..... گفتار اول: نقش امر به معروف و نهی از منکر در سیاست جنایی اسلام
- ۷۰ ..... گفتار دوم: اقسام امر به معروف و نهی از منکر، شرائط و چگونگی وجود آن
- ۷۲ ..... گفتار سوم: آثار و برکات امر به معروف و نهی از منکر
- ۷۲ ..... الف - برکات معنوی
- ۷۲ ..... ۱- اصلاح خود انسان
- ۷۲ ..... ۲- شرکت در پاداش نیکیها
- ۷۲ ..... ۳- نجات از قهر خدا
- ۷۲ ..... ب- برکات اقتصادی
- ۷۳ ..... ج- برکات اجتماعی
- ۷۴ ..... گفتار چهارم: ادلهی امر به معروف و نهی از منکر
- ۷۴ ..... الف- کتاب
- ۷۵ ..... ب- سنت
- ۷۶ ..... ج- حکم عقل
- ۷۷ ..... د- اجماع

فصل دوم: نقش نهاد خانواده، نهاد رسانه‌های گروهی و نهاد حکومت در

پیشگیری از جرم	۸۱
مبحث اول: نقش نهاد خانواده در پیشگیری از جرم	۸۱
گفتار اول: بررسی مفهوم خانواده از دیدگاه‌های متفاوت	۸۱
الف- از دیدگاه اسلام	۸۱
ب- از دیدگاه اخلاق و حقوق	۸۳
ج- از دیدگاه قانون اساسی	۸۴
د- از دیدگاه قانون مدنی	۸۵
۱- خانواده به مفهوم گسترده یا عام	۸۵
۲- خانواده به مفهوم خاص	۸۵
هـ- از دیدگاه اعلامیه‌های جهانی	۸۶
اول- از دیدگاه اعلامیه اسلامی حقوق بشر	۸۶
دوم- از دیدگاه اعلامیه جهانی حقوق بشر	۸۶
و- از دیدگاه جامعه شناسی	۸۶
ز- از دیدگاه جامعه شناسی جنایی	۸۷
ر- از دیدگاه جرم شناسی	۸۷
گفتار دوم: نقش خانواده در پیشگیری از جرم	۸۷
الف- برقراری محبت و تأمین ارزشها و ترویج آن در جامعه	۸۷
۱- بی‌تفاوتی عاطفی مربوط به نقص جلی است.	۹۱
۲- بی‌تفاوتی عاطفی اکتسابی و نتیجه نقص تربیت است.	۹۲
ب- برقراری انضباط و تربیت خانوادگی	۹۴
گفتار سوم: نقش نهاد خانواده در پیشگیری از انحرافات	۹۵
الف- نقش نهاد خانواده در پیشگیری از انحرافات اجتماعی	۹۵
ب- نقش نهاد خانواده در پیشگیری از انحرافات اقتصادی	۱۰۰
ج- نقش نهاد خانواده در پیشگیری از انحرافات جنسی	۱۰۷
مبحث دوم: نقش نهاد رسانه‌های گروهی در پیشگیری از جرم	۱۱۷
گفتار اول: رسانه‌های گروهی، تعاریف و انواع آن	۱۱۷
الف- تعاریف رسانه‌های گروهی	۱۱۸
ب- انواع رسانه‌های گروهی	۱۱۸
گفتار دوم: ویژگی‌ها و وظایف رسانه‌های گروهی	۱۱۹
الف- ویژگی‌های رسانه‌های گروهی	۱۱۹
ب- وظایف رسانه‌های گروهی	۱۲۰
گفتار سوم: نقش رسانه‌های گروهی در تکامل و تحول جامعه	۱۲۲

۸ نقش نهادهای اجتماعی در پیشگیری از جرم

- الف- رسانه‌ها در نقش نگهبان ۱۲۲
- ب- رسانه‌ها در نقش عامل تصمیم ۱۲۲
- ج- رسانه‌ها در نقش معلم ۱۲۳
- گفتار چهارم: نقش رسانه‌های گروهی در پیشگیری از جرم ۱۲۳
- الف- مقابله با جرایم از طریق رسانه‌های گروهی ۱۲۵
- ۱- رسانه‌ها و افشای جرایم، پیش از وقوع ۱۲۶
- ۲- ارباب عمومی و اثر آن بر پیشگیری از جرایم ۱۲۷
- ۳- نقش رسانه‌ها در ایجاد قبح اجتماعی برای بزهکاری ۱۲۸
- ب- آموزش در رسانه‌ها و تأثیر آن در پیشگیری از جرم ۱۲۹
- ۱- تجربه استفاده از رسانه‌ها در کشورهای مختلف ۱۲۹
- ۲- آموزش قوانین کیفری و تأثیر آن بر پیشگیری از جرم ۱۳۱
- ۳- آموزش قربانیان احتمالی و کاهش صدمات وارده ۱۳۳
- گفتار پنجم: نقش رسانه‌ها در تحقق علنی شدن محاکمات ۱۳۴
- الف- مفهوم علنی بودن دادرسی و فواید آن ۱۳۴
- ب- رسانه‌های گروهی و علنی بودن دادرسی‌ها ۱۳۵
- مبحث سوم: نقش نهاد حکومت در پیشگیری از جرم ۱۳۷
- ۱- عدالت محوری و پرهیز از تبعیض ۱۳۸
- ۲- شایسته سالاری ۱۴۱
- ۳- مسئولیت پذیری و پاسخگویی ۱۴۶
- ۴- نظارت و دخالت کارآمد ۱۴۸
- ۵- مشروعیت روش‌ها ۱۴۹
- ۶- داشتن برنامه و استراتژی متناسب ۱۵۰
- ۷- بسامانی و استحکام مدیریتی ۱۵۲
- ۸- ایجاد انگیزه الهی سالم ۱۵۴

فصل سوم: سیاست جنایی پیشگیرانه مشارکتی نهادهای اجتماعی با جامعه،

- نقش سازمان‌های مردم نهاد و عدالت اجتماعی در پیشگیری از جرم ۱۵۷
- مبحث اول: سیاست جنایی پیشگیرانه مشارکتی نهادهای اجتماعی با جامعه ۱۵۷
- گفتار اول: همکاری نهاد پلیس و جامعه محلی در پیشگیری از جرم در رویه‌های
بین المللی ۱۶۰
- الف- تضمین حضور عینی پلیس ۱۶۱
- ۱- اهداف تأسیس کوبان - سیستم واحد پلیس ژاپن ۱۶۱
- ۲- نحوه عملکرد کوبان-سیستم واحد پلیس ژاپن ۱۶۲

۱۶۲	۳- نتایج کوبان - سیستم واحد پلیس ژاپن
۱۶۳	ب- پلیس اجتماع مدار، کنیا
۱۶۳	۱- اهداف تأسیس پلیس اجتماع مدار کنیا
۱۶۳	۲- نحوه عملکرد پلیس اجتماع مدار کنیا
۱۶۴	۳- نتایج پلیس اجتماع مدار کنیا
۱۶۵	ج- گروه امنیت زنان نیوزیلند
۱۶۵	۱- اهداف تأسیس گروه امنیت زنان، نیوزیلند
۱۶۵	۲- نحوه عملکرد گروه امنیت زنان، نیوزیلند
۱۶۶	۳- نتایج گروه امنیت زنان در نیوزیلند
	د- حمایت از بزه دیدگان و اطلاع رسانی به آنان (مددکاران اجتماعی در ادارات
۱۶۶	پلیس، فرانسه)
۱۶۶	۱- توصیف برنامه
۱۶۷	۲- اهداف تأسیس مددکاران اجتماعی در ادارات پلیس فرانسه
۱۶۷	ه- جوانان و خانواده، پیشگیری از بزه دیدگی
۱۶۷	۱- توصیف برنامه
۱۶۸	۲- هدف برنامه
۱۶۸	۳- چگونگی اجرا
۱۶۸	۴- نتایج
۱۶۸	و- حمایت از والدین، فرانسه
۱۶۸	۱- توصیف برنامه
۱۶۹	۲- اهداف برنامه حمایت از والدین فرانسه
۱۶۹	۳- چگونگی اجرای برنامه حمایت از والدین، فرانسه
۱۶۹	۴- نتایج برنامه حمایت از والدین، فرانسه
۱۷۱	مبحث دوم: نقش سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری از جرم
۱۷۳	گفتار اول: نقش آموزشی سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری از جرم
۱۷۸	گفتار دوم: نقش حمایتی سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری از جرم
۱۸۳	گفتار سوم: نقش نظارتی سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری از جرم
۱۹۰	مبحث سوم: نقش عدالت اجتماعی در پیشگیری از جرم
۱۹۱	گفتار اول: تعریف عدالت و مفهوم عدالت اجتماعی
۱۹۱	الف- تعریف عدالت
۱۹۱	۱- تعریف جامعه شناسان از عدالت
۱۹۱	۲- تعریف حقوقدانان از عدالت
۱۹۱	۳- تعریف صاحب نظران اسلامی از عدالت

۱۰ □ نقش نهادهای اجتماعی در پیشگیری از جرم

- ۴- تعریف علمای اخلاق از عدالت ۱۹۱
- ب- مفهوم عدالت اجتماعی ۱۹۱
- گفتار دوم: عوامل مؤثر در تحقق عدالت اجتماعی و موانع تحقق آن ۱۹۲
- الف- عوامل مؤثر در تحقق عدالت اجتماعی ۱۹۲
- ب- موانع تحقق عدالت اجتماعی ۱۹۳
- گفتار سوم: پیشگیری از وقوع جرم ۱۹۴
- الف- مبارزه با فقر ۱۹۴
- ب- فراهم نمودن فرصت‌های مساوی ۱۹۵
- ج- تعلیم و تربیت ۱۹۷
- گفتار چهارم: نظریات مختلف جهت کاهش جرم ۲۰۰
- الف- راه کار عدالت حقوقی ۲۰۱
- ب- نظریه عدالت کیفری ۲۰۱
- ج- نظریه عدالت اقتصادی ۲۰۴
- د- نظریه عدالت ترمیمی ۲۰۴
- ه- بررسی نظریه‌ها ۲۰۶
- نتیجه گیری و پیشنهادها ۲۰۹
- فهرست منابع و مأخذ ۲۱۳